Europees Parlement
2024-2029

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0217

Commissieverslag 2025 over Albanië

Resolutie van het Europees Parlement van 17 juni 2026 over het Commissieverslag 2025 over Albanië (2025/2250(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien de Stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Albanië, anderzijds[1],

– gezien het verzoek van Albanië om toetreding tot de EU, dat is ingediend op 24 april 2009,

– gezien Verordening (EU) 2021/1529 van het Europees Parlement en de Raad van 15 september 2021 tot vaststelling van het instrument voor pretoetredingssteun (IPA III)[2],

– gezien Verordening (EU) 2024/1449 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot oprichting van de hervormings- en groeifaciliteit voor de Westelijke Balkan[3],

– gezien de mededeling van de Commissie van 5 februari 2020, getiteld “Bevordering van het toetredingsproces – Een geloofwaardig EU-perspectief voor de Westelijke Balkan” (COM(2020)0057),

– gezien het onderhandelingskader van de EU met Albanië dat door de Raad in juli 2022 is goedgekeurd, en waarin de richtsnoeren en beginselen voor de onderhandelingen van Albanië voor toetreding tot de EU zijn vastgelegd,

– gezien de mededeling van de Commissie van 8 november 2023, getiteld “Nieuw groeiplan voor de Westelijke Balkan”

---

1 PB L 107 van 28.4.2009, blz. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
2 PB L 330 van 20.9.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 PB L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

(COM(2023)0691),

– gezien de hervormingsagenda van Albanië die is ingediend in het kader van de hervormings- en groeifaciliteit voor de Westelijke Balkan, zoals goedgekeurd door de Commissie op 23 oktober 2024,

– gezien de mededeling van de Commissie van 8 juli 2025, getiteld “Verslag over de rechtsstaat 2025” (COM(2025)0900) en het bijbehorende werkdocument van de diensten van de Commissie, getiteld “2025 Rule of Law Report – Country Chapter on the rule of law situation in Albania” (Verslag over de rechtsstaat 2025 – Hoofdstuk over de situatie van de rechtsstaat in Albanië) (SWD(2025)0928),

– gezien de mededeling van de Commissie van 4 november 2025 getiteld “Mededeling inzake het uitbreidingsbeleid van de EU voor 2025” (COM(2025)0690) en het bijbehorende werkdocument van de diensten van de Commissie getiteld “Albania 2025 Report” (Verslag over Albanië 2025) (SWD(2025)0750),

– gezien het eindverslag van de verkiezingswaarnemingsmissie van het Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten (ODIHR) van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa van 23 oktober 2025 over de parlementaire verkiezingen in Albanië van 11 mei 2025,

– gezien de verklaring van de top EU-Westelijke Balkan die op 17 december 2025 in Brussel werd gehouden,

– gezien de topbijeenkomsten EU-Westelijke Balkan van respectievelijk 2018, 2020 en 2021 in Sofia, Zagreb en Brdo pri Kranju en de verklaringen daarvan,

– gezien zijn eerdere resoluties over Albanië,

– gezien zijn resolutie van 11 maart 2026 over de EU-uitbreidingsstrategie[4],

– gezien de door Transparency International in februari 2026 gepubliceerde corruptieperceptie-index 2025,

– gezien de door Verslaggevers zonder Grenzen in maart 2025 gepubliceerde wereldindex voor persvrijheid 2025,

– gezien het verslag van het Wereld Economisch Forum van 11 juni 2025 getiteld “Global Gender Gap Report 2025”,

– gezien artikel 55 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A10-

---

4 Aangenomen teksten, P10_TA(2026)0077.

0141/2026),

A. overwegende dat uitbreiding van de EU een strategische investering is in de vrede, veiligheid, stabiliteit en democratische en sociaal-economische ontwikkeling op het gehele Europese continent;

B. overwegende dat Albanië een duidelijke en consistente strategische oriëntatie op EU-lidmaatschap heeft aangehouden en zich volledig achter het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU heeft geschaard, onder meer inzake de sancties van de EU tegen Rusland en Wit-Rusland, en door Oekraïne te steunen bij de stemming over resoluties in de Algemene Vergadering van de VN;

C. overwegende dat Albanië in 2014 de status van kandidaat-lidstaat van de EU heeft ontvangen, in juli 2022 toetredingsonderhandelingen is begonnen, in november 2023 het screeningproces met succes heeft afgerond en in de periode tussen 15 oktober 2024 en 17 november 2025 alle onderhandelingsclusters heeft geopend;

D. overwegende dat in het Commissieverslag 2025 over Albanië wordt bevestigd dat het land op de meeste gebieden die verband houden met de toetreding nog steeds vooruitgang boekt, terwijl tegelijkertijd wordt benadrukt dat er diepere, consistentere en onomkeerbare hervormingen nodig zijn;

E. overwegende dat de geloofwaardigheid van het uitbreidingsproces van de EU afhangt van de strikte toepassing van voorwaardelijkheid, op verdiensten gebaseerde vooruitgang en een doeltreffende uitvoering van hervormingen, in tegenstelling tot slechts formele goedkeuring van wetgeving; overwegende dat de toetreding van Albanië tot de EU afhangt van duurzame, grondige en onomkeerbare hervormingen op de gebieden die vallen onder het cluster fundamentele kwesties van de toetredingsonderhandelingen, te beginnen bij de rechtsstaat en de werking van de democratische instellingen; overwegende dat de kwaliteit van de hervormingen die door een kandidaat-lidstaat worden doorgevoerd bepalend is voor het tijdschema voor toetreding;

F. overwegende dat het versterken van de democratische instellingen, onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, inspanningen op het gebied van corruptiebestrijding, mediavrijheid en grondrechten, met inbegrip van de rechten van minderheden, van essentieel belang blijven voor het toetredingstraject van Albanië;

G. overwegende dat het waarborgen van de integriteit van democratische processen een centraal element van het uitbreidingsbeleid van de EU is geworden; overwegende dat het Albanese parlement in juli 2025 de eerste nationale strategie van het land tegen buitenlandse inmenging en desinformatie heeft aangenomen;

H. overwegende dat de aanbevelingen van het ODIHR van 23 oktober 2025, die volgden op de Albanese parlementsverkiezingen van 11 mei 2025, en de eerdere aanbevelingen van het ODIHR om het verloop van de verkiezingen in Albanië verder te verbeteren, nog niet volledig zijn opgevolgd;

1. is ingenomen met de voortreffelijke inzet van Albanië wat betreft zijn integratie in de EU, die gebaseerd is op consensus tussen alle politieke partijen en een overweldigende steun van burgers, en prijst het feit dat Albanië binnen slechts 13 maanden alle clusters van de toetredingsonderhandelingen heeft geopend; merkt op dat de steun van de Albanese burgers voor het EU-lidmaatschap constant hoog blijft en de sterke Europese aspiraties van de Albanese samenleving weerspiegelt; moedigt het land aan de huidige hervormingsdynamiek vast te houden en de aanpassing aan het EU-acquis voort te zetten, en beklemtoont dat de vorderingen van Albanië op het Europese traject bijdragen tot de stabiliteit, de veiligheid en de veerkracht van het Europese continent;

2. neemt kennis van de ambitie van Albanië om de toetredingsonderhandelingen eind 2027 te hebben afgerond, en is ingenomen met de snelle vooruitgang die het land in dat opzicht de afgelopen jaren heeft geboekt; benadrukt dat een grondige tenuitvoerlegging van wetgeving moet worden gewaarborgd door de Albanese autoriteiten;

3. merkt op dat zowel in het verslag van de Commissie van 2025 over Albanië als in het verslag van het ODIHR over de parlementsverkiezingen van mei 2025 wordt geoordeeld dat het verkiezingskader van Albanië over het algemeen toereikend is voor het houden van competitieve verkiezingen, en dat tegelijkertijd opnieuw bezorgdheid wordt geuit over een ongelijk speelveld voor politieke actoren, misbruik van administratieve middelen waardoor de grenzen tussen overheidsinstellingen en partijstructuren vervagen, de financiering van politieke partijen, beschuldigingen van het kopen van stemmen en druk op kiezers; dringt er daarom bij de meerderheid en bij de oppositie in Albanië op aan op constructieve en inclusieve wijze te werken aan een alomvattende hervorming van het kiesstelsel, in nauwe samenwerking met het maatschappelijk middenveld, en ervoor te zorgen dat de resterende aanbevelingen van de ODIHR en de Commissie van Venetië geruime tijd voor de volgende verkiezingen worden uitgevoerd; benadrukt dat een dergelijke hervorming het electorale kader moet versterken, onder meer door middel van transparantie van campagnefinanciering, gelijke toegang tot de media en waarborgen tegen misbruik van bestuurlijke middelen, en moet waarborgen dat het kader doeltreffend wordt gehandhaafd; onderstreept dat een brede politieke consensus en daadwerkelijke uitvoering van deze hervormingen van essentieel belang zijn om het vertrouwen van het publiek bij toekomstige verkiezingen te waarborgen;

4. uit zijn bezorgdheid over aanhoudende politieke polarisatie en het confronterende karakter van het politieke discours, die het parlementaire toezicht, het vertrouwen van het publiek en de doeltreffende werking van democratische instellingen ondermijnen; moedigt politieke actoren aan opnieuw een constructieve parlementaire dialoog aan te gaan en ervoor te zorgen dat het Albanese parlement het centrale forum voor democratisch debat en democratisch toezicht blijft; onderstreept dat een functionerende democratie een betekenisvolle deelname van de oppositie aan parlementaire procedures vereist; wijst erop dat gewelddadige protesten geen plaats hebben in een functionerende democratie;

5. moedigt aan tot een sterkere parlementaire controle op de uitvoerende macht, meer transparantie in wetgevingsprocedures en betekenisvoller overleg in een vroeg stadium met maatschappelijke organisaties, sociale partners en onafhankelijke instellingen; benadrukt dat vooruitgang in het EU-integratieproces moet worden nagestreefd zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit en inclusiviteit van de hervormingen; onderstreept het belang van passende betrokkenheid van belanghebbenden en nationale verantwoordelijkheid om een duurzame uitvoering en een blijvend effect te waarborgen; benadrukt dat het belangrijk is de rol en de capaciteiten van de parlementaire commissies in Albanië te versterken, onder meer door betere toegang tot informatie, ondersteuning door deskundigen en transparante wetgevingsprocedures;

Rechtsstaat, rechterlijke macht en corruptiebestrijding

6. is ingenomen met de uitvoering van het lopende proces van justitiële hervorming in Albanië, zoals het screenen van rechters en aanklagers, hetgeen bijdraagt tot een grotere verantwoordingsplicht en integriteit binnen de rechterlijke macht; prijst de Hoge Raad voor de rechtspraak voor de nieuwe benoemingen van magistraten, wat heeft bijgedragen tot een vermindering van het aantal vacatures; onderstreept dat het waarborgen van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht van essentieel belang blijft voor de rechtsstaat, naast aanhoudende inspanningen om de verantwoordingsplicht, kwaliteit en efficiëntie van de rechterlijke macht verder te verbeteren; wijst echter op aanhoudende uitdagingen in verband met de efficiëntie van de rechterlijke macht, doeltreffende handhaving van definitieve rechterlijke beslissingen, achterstanden bij de behandeling van zaken, consistentie van de jurisprudentie en pogingen om ongepaste invloed uit te oefenen;

7. wijst erop dat parlementaire immuniteit deel uitmaakt van het constitutionele kader van Albanië dat bedoeld is om de goede werking van democratische instellingen te waarborgen; benadrukt dat alle besluiten in dit verband strikt in overeenstemming met de

grondwettelijke bepalingen en gevestigde wettelijke procedures moeten worden genomen, zonder politieke inmenging en zonder onnodig uitstel;

8. prijst de Albanese autoriteiten voor de voortdurende verbetering van de efficiëntie van het grondwettelijk hof; dringt er echter op aan de bredere gerechtelijke bestuursorganen verder te versterken en te blijven investeren in gerechtelijke infrastructuur en digitalisering; wijst erop dat de rechterlijke macht nog steeds te maken heeft met politieke druk en bedreigingen die de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht dreigen te ondermijnen; onderstreept het belang van de tijdige en volledige uitvoering van beslissingen van het grondwettelijk hof door zowel de uitvoerende als de wetgevende macht, als essentieel onderdeel van de rechtsstaat en het institutioneel evenwicht;

9. betreurt dat Albanië volgens de corruptieperceptie-index 2025 van Transparency International is gedaald naar de 91e plaats, vergeleken met de 80e plaats in 2024; benadrukt dat corruptie een ernstig punt van zorg blijft en dat Albanië, ondanks geboekte vooruitgang in het juridische en institutionele kader, de specifieke politiecapaciteit verder moet versterken, sterk moet blijven inzetten op onderzoek, vervolging en definitieve veroordelingen, met name in corruptiezaken op hoog niveau; verwelkomt de goedkeuring van belangrijke anticorruptiewetgeving, onder meer inzake de bescherming van klokkenluiders en belangenconflicten, en dringt aan op de grondige uitvoering ervan; is ingenomen met de voortgezette werkzaamheden van gespecialiseerde instellingen voor corruptiebestrijding en instellingen voor de bestrijding van georganiseerde misdaad, waaronder de speciale structuur tegen corruptie en georganiseerde misdaad (SPAK), en dringt erop aan dat hun onafhankelijkheid, toereikende middelen en voldoende operationele capaciteit worden gewaarborgd, zonder hun onderzoeksbevoegdheden te beperken of hun werk te ondermijnen; dringt aan op meer inspanningen om te zorgen voor doeltreffende opsporing, bevriezing, confiscatie en effectief beheer van criminele vermogensbestanddelen, onder meer door middel van systematische financiële onderzoeken, betere samenwerking tussen agentschappen en grensoverschrijdende samenwerking, en het volledige gebruik van instrumenten voor confiscatie in overeenstemming met de grondrechten;

10. benadrukt dat corruptie op alle niveaus moet worden aangepakt om het vertrouwen van burgers in overheidsinstellingen te versterken en een voorspelbaar ondernemingsklimaat mogelijk te maken; dringt aan op meer transparantie, controles op belangenconflicten, integriteitsrisicobeoordelingen en gerichte preventieve maatregelen in sectoren met een hoog risico, met name overheidsopdrachten en concessies, vergunningen en inspecties, alsook de bouw en ruimtelijke ordening;

11. verzoekt Albanië doorslaggevende vooruitgang te boeken op het gebied van de eerste registratie van eigendommen en de vaststelling van eerlijke, algemeen aanvaarde compensatie, en daarbij de transparantie van het staatskadaster en de kwaliteit van de kadastergegevens in het eigendomsregister te verbeteren en erop toe te zien dat het recht op een eerlijk proces en het recht op een doeltreffende voorziening in rechte worden geëerbiedigd in geval van onteigening en verwijdering van eigendommen;

12. benadrukt het belang van een doeltreffende bestrijding van de georganiseerde misdaad, zoals netwerken voor het witwassen van geld en de handel in drugs, en dringt aan op intensievere samenwerking met EU-agentschappen zoals Europol en Eurojust; verzoekt de autoriteiten vaart te zetten achter de aanpassing van het Albanese rechtskader inzake georganiseerde misdaad aan het EU-acquis, de rechtshandhavingscapaciteit te versterken en de efficiëntie van onderzoeken te verbeteren;

13. is ingenomen met het feit dat banken in Albanië officieel zijn begonnen met het uitvoeren van grensoverschrijdende transacties in euro via het SEPA-systeem; prijst de Albanese autoriteiten voor hun krachtige inspanningen in de strijd tegen het witwassen van geld door de goedkeuring van de nationale strategie ter voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme 2024-2030; neemt kennis van het initiatief “Cashless Albania 2030”, dat tot doel heeft het hoge niveau van informele handel en illegale kasstromen aan te pakken;

Grondrechten en mediavrijheid

14. is ingenomen met het feit dat Albanië in de door Verslaggevers zonder Grenzen gepubliceerde wereldindex voor persvrijheid 2025 is gestegen van de 99e plaats in 2024 naar de 80e plaats in 2025; dringt aan op verdere inspanningen om de vrijheid van meningsuiting en de pluriformiteit van de media in Albanië te beschermen, met inbegrip van meer transparantie over mogelijke belangenconflicten van media-eigenaren, waarborgen tegen politieke en economische druk op journalisten en doeltreffend onderzoek bij bedreigingen en aanvallen die gericht zijn tegen mediaprofessionals; dringt ook aan op meer transparantie inzake de eigendomsstructuren van media en op een transparante verdeling van overheidsreclame om de redactionele onafhankelijkheid en de pluriformiteit van de media te waarborgen;

15. veroordeelt met klem de vijandigheid tegen onafhankelijke journalisten en mediaprofessionals in Albanië, waaronder verbale aanvallen en antimediaretoriek door hoge ambtenaren, lastercampagnes en vrouwonvriendelijke online-intimidatie, waarbij vaak journalisten die verslag uitbrengen over de rechtsstaat, corruptie en justitie het mikpunt zijn; uit voorts zijn bezorgdheid over het grote aantal rechtszaken tegen journalisten; is ingenomen

met de recente wijzigingen van het Albanese wetboek van strafrecht; betreurt echter dat deze er niet toe hebben geleid dat laster en smaad volledig uit het strafrecht zijn gehaald, in overeenstemming met EU- en internationale normen;

16. verzoekt de Albanese autoriteiten media- en digitale geletterdheid te bevorderen als aanvullende maatregel om de informatieomgeving weerbaarder te maken, onder meer door initiatieven op het gebied van mediageletterdheid in het hele onderwijsstelsel te integreren, de opleiding van leerkrachten en moderne leermiddelen te ondersteunen en nauwer met onafhankelijke media en relevante EU-programma's samen te werken om kritisch denken en verantwoorde digitale interactie te bevorderen;

17. moedigt Albanië aan om het institutionele kader voor de bescherming en bevordering van de rechten van personen die behoren tot etnische en religieuze minderheden en kwetsbare groepen, waaronder Roma en Egyptenaren, personen met een handicap, arbeidsmigranten en lhbtiq+-personen, te versterken, en te zorgen voor een effectieve uitvoering van de antidiscriminatiewetgeving en een betere toegang voor etnische en religieuze minderheden en kwetsbare groepen tot openbare diensten, evenals hun daadwerkelijke deelname aan het sociale, economische en politieke leven; is bezorgd over de antigenderretoriek die in het politieke discours in Albanië wordt gebezigd; merkt op dat de versterking van het institutionele kader voor de bescherming van de rechten van minderheden gepaard moet gaan met doeltreffende maatregelen ter waarborging van de volledige en doeltreffende uitvoering van deze rechten in de praktijk;

18. verzoekt de Albanese autoriteiten te zorgen voor duurzame toegang tot onderwijs in minderheidstalen voor erkende nationale minderheden, en steun te verlenen aan de opleiding van leerkrachten over dit onderwerp, de ontwikkeling van schoolboeken en het behoud van de culturele identiteit;

19. prijst de goedkeuring in Albanië van de wet inzake gendergelijkheid, die in overeenstemming is met het EU-acquis en de internationale mensenrechtennormen; is echter verontrust over de golven van desinformatie en haat tegen lhbtiq+-personen, waaronder lastercampagnes tegen het werk van maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor de gelijkheid voor lhbtiq+-personen; verzoekt de Albanese autoriteiten personen die discriminerende retoriek verspreiden voor de wet ter verantwoording te roepen; verzoekt de Albanese regering wettelijke maatregelen op te stellen, zoals een geregistreerd partnerschap, om paren van hetzelfde geslacht te erkennen en te beschermen, overeenkomstig haar toezegging in het nationale actieplan voor lhbti-personen (2021-2027), en om de wetgeving van Albanië inzake mensenrechten in overeenstemming te brengen met het EU-acquis;

20. verwelkomt de erkenning van de reeds lang bestaande historische aanwezigheid van de Bulgaarse gemeenschap in regio's als Prespa, Gollobordë en Gora en spoort de Albanese autoriteiten aan ervoor te zorgen dat hun taalkundige, culturele en onderwijsrechten volledig worden geëerbiedigd, en dit ook te doen voor de andere erkende nationale minderheden in Albanië;

21. betreurt dat minderheidsgroepen in Albanië nog steeds te kampen hebben met problemen van discriminatie en sociale uitsluiting, met name wat betreft de toegang tot onderwijs, werkgelegenheid en openbare diensten; verzoekt de Albanese regering het antidiscriminatiebeleid en de rechten van minderheden volledig in overeenstemming te brengen met het EU-acquis; onderstreept dat de toegang tot de rechter en de politieke participatie moeten worden verbeterd, met name voor kwetsbare en gemarginaliseerde groepen;

22. erkent dat de Griekse nationale minderheid nog steeds een sterke historische aanwezigheid heeft, met name in Zuid-Albanië, en roept Albanië op om de bescherming van het eigendomsrecht te waarborgen

23. benadrukt ook dat het belangrijk is gedenkplaatsen in verband met de communistische dictatuur in stand te houden en herdenkingsinitiatieven en educatieve initiatieven te ondersteunen die het historisch bewustzijn bevorderen en de democratische cultuur versterken, met name onder jongere generaties;

24. is ingenomen met het levendige en constructieve maatschappelijk middenveld in Albanië, dat een cruciale en positieve rol speelt in het hervormingsproces; moedigt de Albanese regering aan samenwerkingsverbanden op te bouwen en het maatschappelijk middenveld vanaf een vroeg stadium daadwerkelijk te betrekken bij een transparant wetgevingsproces; betreurt echter dat maatschappelijke organisaties in Albanië nog steeds voor uitdagingen staan en slechts beperkte overheidsfinanciering ontvangen; verzoekt de Albanese regering voorts te zorgen voor een gunstig, veilig en niet-discriminerend klimaat voor het maatschappelijk middenveld;

25. vindt het zorgwekkend dat Albanië volgens het Global Gender Gap Report 2025 van het Wereld Economisch Forum in de wereldwijde rangschikking is gezakt van de 23e plaats in 2024 naar de 36e in 2025, hetgeen op een toenemende genderkloof wijst; betreurt dat het rechtskader voor de bestrijding van gendergerelateerd geweld nog niet is afgestemd op het Verdrag van Istanbul; dringt er bij de Albanese regering op aan de ondersteunende diensten voor slachtoffers te verbeteren, met name op het vlak van gezondheidszorg, financiering van opvanghuizen voor vrouwen, gratis rechtsbijstand en re-integratie- en rehabilitatieprogramma's;

26. is bezorgd over het feit dat de Albanese nationale agenda voor de

rechten van het kind (NARC) 2021-2026 nog niet volledig ten uitvoer is gelegd en dat de toegang tot de rechter voor kinderen wordt belemmerd door vertragingen, beperkte rechtsbijstand en ontoereikende institutionele coördinatie; betreurt dat de meeste kinderen in Albanië nog steeds risico lopen op armoede; dringt er bij de Albanese autoriteiten op aan de NARC doeltreffend uit te voeren door bijstand te verlenen aan kinderen die met uitsluiting en armoede worden geconfronteerd;

Hervorming van het openbaar bestuur en governance

27. wijst op de vooruitgang die is geboekt bij de hervorming van het openbaar bestuur, met inbegrip van strategische planning en coördinatie; is ingenomen met de goedkeuring van de horizontale strategie voor de hervorming van het openbaar bestuur 2025-2030; benadrukt echter dat verdere inspanningen nodig zijn om te zorgen voor aanwerving op basis van verdienste en depolitisering van het ambtenarenapparaat, met inbegrip van de vaststelling en uitvoering van een nieuw wetgevingskader voor het ambtenarenapparaat;

28. is bezorgd over het feit dat noch het rechtskader voor overheidsopdrachten, noch de vennootschapswetgeving volledig stroken met het EU-acquis; verzoekt de Albanese autoriteiten zich te blijven inspannen om de wetgeving van Albanië volledig in overeenstemming te brengen met het EU-acquis; dringt aan op versterkt parlementair toezicht, onafhankelijke audits en volledige transparantie wat openbare aanbestedingsprocedures betreft, teneinde de naleving van de EU-normen inzake mededinging, gegevensbescherming en corruptiebestrijding te waarborgen;

29. verwelkomt de lopende werkzaamheden van de partijoverschrijdende parlementaire commissie voor territoriale hervorming van Albanië; benadrukt dat elke hervorming op dit gebied moet worden uitgevoerd door middel van een inclusief proces en gebaseerd moet zijn op objectieve sociaal-economische criteria en Europese normen voor lokaal zelfbestuur;

30. dringt aan op betere beleidsplanning, empirisch onderbouwde besluitvorming en transparante begrotingsprocessen, ook middels versterkt parlementair toezicht op de overheidsfinanciën; dringt erop aan dat de financiële middelen, de administratieve capaciteit en de fiscale autonomie van lokale autoriteiten worden verbeterd;

31. prijst de Albanese autoriteiten voor de recente goedkeuring van de nationale cyberbeveiligingsstrategie 2025-2030; verwelkomt de aanpassing van de huidige Albanese wet inzake cyberbeveiliging aan

de NIS 2-richtlijn van de EU[5]; prijst de Albanese autoriteiten voor de vaststelling van een bijgewerkte lijst van exploitanten van kritieke en belangrijke informatie-infrastructuur;

32. is verheugd dat de gegevensdoorgifte van Albanië aan Eurostat voortdurend verbetert; verzoekt de Albanese autoriteiten de productie en verspreiding van hoogwaardige gegevens verder op te voeren;

33. prijst de Albanese regering voor de goedkeuring van de nieuwe wetten inzake handelsmerken en octrooien; verzoekt de Albanese autoriteiten het intellectuele-eigendomsrecht van Albanië volledig in overeenstemming te brengen met het EU-acquis en het te blijven versterken;

Sociaal-economische hervormingen en het milieu

34. is verheugd over de betrokkenheid van Albanië bij de uitvoering van het EU-groeiplan voor de Westelijke Balkan; merkt echter op dat er nog steeds structurele zwakheden bestaan, zoals de informele economie, een beperkte productiviteitsgroei en een moeilijk ondernemingsklimaat; betreurt dat de omvangrijke informele economie het ondernemingsklimaat en de concurrentie belemmert; wijst er nogmaals op dat de vervoersinfrastructuur voor verkeer tussen de landen van de Westelijke Balkan moet worden verbeterd en dat de trein- en luchtverbindingen met de EU-lidstaten verder moeten worden ontwikkeld; prijst de Albanese autoriteiten voor het verlenen van btw-vrijstelling voor door de EU gefinancierde projecten in Albanië;

35. herinnert aan het potentieel van het economisch en investeringsplan voor de Westelijke Balkan van de EU om de regionale connectiviteit te verbeteren met behulp van spoorlijnen en snelwegen; spoort de autoriteiten in alle betreffende landen in dat opzicht aan de Corridor VIII-projecten te voltooien, die Albanië, Noord-Macedonië en Bulgarije met elkaar verbinden;

36. dringt aan op de invoering van een alomvattend screeningmechanisme voor directe buitenlandse investeringen, als strategisch initiatief om nationale belangen te beschermen, de veiligheid te vergroten en voorspelbaarheid voor investeerders en consistentie met EU-normen te waarborgen;

37. benadrukt dat het internecontrolesysteem van de interne financiële

---

5 Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende maatregelen voor een hoog gemeenschappelijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 en Richtlijn (EU) 2018/1972, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148 (NIS 2-richtlijn) (PB L 333 van 27.12.2022, blz. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

controle bij de overheid van Albanië nog steeds slechts gedeeltelijk doeltreffend is; verzoekt Albanië de verantwoordingsplicht en transparantie van staatsbedrijven te vergroten door hun jaarlijkse financiële prestatieverslagen openbaar te maken; roept de Albanese autoriteiten ertoe op de aanbevelingen van de hoogste nationale auditinstantie van Albanië volledig uit te voeren;

38. is ingenomen met de goedkeuring van de strategie voor de modernisering en harmonisatie van de Albanese douane-informatiesystemen met de systemen van de EU voor de periode 2025-2030; prijst de Albanese autoriteiten voor hun inspanningen om aan de EU-normen te voldoen door de douane-infrastructuur te harmoniseren en te verbeteren; benadrukt dat de IT systemen voor de douane aanzienlijk moeten worden verbeterd om volledige harmonisatie met de EU normen te bereiken en verzoekt de Albanese autoriteiten de nodige investeringen en hervormingen in dit verband te versnellen;

39. prijst de Albanese autoriteiten voor de aanpassing van de wetgeving inzake particuliere pensioenfondsen aan het EU-acquis; verzoekt Albanië de afstemming op het EU-acquis inzake verzekeringen, kapitaalmarkten, effectenmarkten, beleggingsfondsen en financiëlemarktinfrastructuren te voltooien;

40. is zeer ingenomen met het voorstel van de Commissie en de machtiging van de Raad om onderhandelingen te openen om de EU-regeling “roaming tegen thuistarief” uit te breiden tot de Westelijke Balkan, en verzoekt Commissie en de partners van de Westelijke Balkan snel de nodige stappen te ondernemen om de roamingmarkten van de EU en van de partners van de Westelijke Balkan wederzijds open te stellen, zodat burgers en bedrijven zonder extra kosten van roamingdiensten kunnen profiteren;

41. benadrukt het belang van investeringen in onderwijs, vaardighedenontwikkeling en innovatie om duurzame groei en sociale cohesie te ondersteunen; prijst de Albanese regering voor de vaststelling van wetgevingshandelingen ter hervorming van het hoger onderwijs en voor de voortgezette uitvoering van de nationale strategie voor onderwijs 2021-2026; verzoekt de Albanese autoriteiten de uitvoeringswetgeving voor de wet inzake cultureel erfgoed en musea vast te stellen; moedigt de ontwikkeling van beleid aan dat gericht is op het terugdringen van de emigratie van jongeren en het vergroten van de kansen voor jonge professionals door middel van betere arbeidsmarktomstandigheden, onderwijshervormingen en ondersteuning van innovatie;

42. dringt aan op de verdere ontwikkeling en doeltreffende uitvoering van het kader voor sociale huisvesting in Albanië, op basis van de voortzetting en verbetering van de Nationale strategie voor sociale huisvesting 2016-2025, teneinde stabiele en fatsoenlijke levensomstandigheden te waarborgen voor groepen met een lager

inkomen en kwetsbare groepen; onderstreept met name dat toegankelijke en betaalbare sociale huisvesting voor jongeren belangrijk is, met inbegrip van studenten en leerlingen, aangezien hiermee hun geografische mobiliteit, toegang tot onderwijs en opleiding en succesvolle integratie op de arbeidsmarkt wordt ondersteund;

43. onderstreept het cruciale belang van een echte sociale dialoog om de verschillende segmenten van de bevolking te laten profiteren van de voordelen van uitbreiding van de EU; is ingenomen met de verbetering van de overdracht van databanken en de vroegtijdige verbinding met het Europees netwerk van diensten voor de arbeidsvoorziening (Eures), die mogelijk werd gemaakt door de volledige afstemming van de nationale lijst van beroepen op de meertalige Europese classificatie van vaardigheden, competenties, kwalificaties en beroepen (ESCO); betreurt echter dat de Nationale Arbeidsraad niet vaak in vergadering bijeenkomt; dringt aan op versterking van het tripartiete overlegproces, met inbegrip van adequate vakbondsvertegenwoordiging; benadrukt dat capaciteitsopbouw van de sociale partners verdere ondersteuning nodig heeft;

44. dringt aan op meer inspanningen om de naleving van het arbeidsrecht van de EU en het EU-kader voor gezondheid en veiligheid op het werk te bevorderen, met inbegrip van de volledige uitvoering van niet-discriminerend beleid en gelijkheidsmaatregelen, en dringt er bij de relevante nationale autoriteiten op aan te zorgen voor doeltreffende monitoring, handhaving en passende sancties in geval van niet-naleving;

45. benadrukt dat vooruitgang in de richting van toetreding tot de EU een daadwerkelijke staat van dienst vereist wat betreft de uitvoering en handhaving van het milieuacquis, met name op het gebied van milieubeoordelingen, natuurbeschermingswetgeving en het recht op inspraak van het publiek;

46. neemt kennis van de aankondiging van de Albanese regering dat zij van plan is de afvalbeheersector van het land te hervormen en de afvalinzameling en het afvalbeheer te centraliseren en te verbeteren; neemt echter met bezorgdheid kennis van de vaststelling van de Commissie dat er tijdens de rapporteringsperiode geen vooruitgang is geboekt op het gebied van milieu en klimaatverandering; dringt er bij de Albanese regering op aan prioriteit te geven aan de uitvoering van strategieën voor aanpassing aan de klimaatverandering en de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen, en duurzame economische groei te ondersteunen;

47. betreurt ten zeerste dat Albanië de wet inzake strategische investeringen van 2015 heeft verlengd, gezien de bepalingen ervan die versnelde vergunningsprocedures en minder milieutoezicht mogelijk maken, hetgeen negatieve gevolgen kan hebben voor

beschermde gebieden en andere ecologisch kwetsbare gebieden; dringt aan op intrekking van de wijzigingen van 2024 in de wet inzake beschermde gebieden, die de ontwikkeling van grootschalige toeristische infrastructuur in beschermde gebieden mogelijk maken en waarmee belangrijke bestuurs- en besluitvormingsbevoegdheden worden overgedragen aan de Nationale Raad van Gebieden, waardoor het milieutoezicht wordt verzwakt;

48. benadrukt dat de Commissie Albanië heeft gewaarschuwd voor acties die gevolgen kunnen hebben voor zijn toetredingstraject tot de EU, in de context van de aanhoudende nationale protesten tegen een grootschalig luxueus ontwikkelingsproject dat een bedreiging vormt voor een beschermd natuurgebied met flamingo's, zeehonden en nestplaatsen voor schildpadden; sluit zich in dit verband aan bij de kritiek van de Commissie en wijst erop dat afstemming op de milieuregels van de EU, met inbegrip van de vogelrichtlijn[6] en de habitatrichtlijn[7], een voorwaarde is voor toetreding tot de EU;

49. drukt zijn ernstige bezorgdheid uit over het feit dat de lopende ontwikkelingen in het beschermde gebied Vjosa-Narta aantonen welke gevolgen deze wetswijzigingen in de praktijk hebben en welke risico's eruit voortvloeien voor gebieden van erkende ecologische waarde; volgt de aanhoudende vreedzame massaprotesten in dit verband op de voet; verzoekt de Albanese autoriteiten onmiddellijk een moratorium in te stellen op alle nieuwe vergunningsprocedures, bouwwerkzaamheden en ontwikkelingsinterventies in beschermde gebieden totdat de onverenigbare bepalingen van de gewijzigde wet inzake beschermde gebieden zijn ingetrokken, in overeenstemming met een reeds lang bestaand verzoek van de Commissie en het Parlement en met de ijkpunten voor de afronding van de onderhandelingen met betrekking tot hoofdstuk 27, totdat volledige naleving van de EU-natuurbeschermingsnormen is gewaarborgd; onderstreept dat alle projecten op dit gebied aan uitgebreide milieueffectbeoordelingen moeten worden onderworpen die volledig in overeenstemming zijn met de EU-normen, waaronder een transparante procedure voor inspraak van lokale gemeenschappen, wetenschappers en het maatschappelijk middenveld***;***

Buitenlands beleid en regionale samenwerking

50. prijst het feit dat Albanië zich volledig aan het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU blijft aanpassen, onder meer op het vlak van beperkende maatregelen, de doorlopende

---

6 Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PB L 20 van 26.1.2010, blz. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

7 Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj***).***

deelname van Albanië aan missies en operaties in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de EU en de constructieve rol van het land bij het bevorderen van regionale stabiliteit, waarmee de sterke Euro-Atlantische oriëntatie van het land wordt bevestigd; is ingenomen met de nauwere samenwerking op het gebied van veiligheids- en defensiekwesties via het veiligheids- en defensiepartnerschap tussen de EU en Albanië en de veiligheids- en defensiedialogen; benadrukt dat het belangrijk is verder samen te werken, bijvoorbeeld door middel van gezamenlijke opleidingsinitiatieven, gedeelde inlichtingencapaciteiten en versterkte grensbeveiligingsmaatregelen om regionale en mondiale veiligheidsuitdagingen aan te pakken;

51. benadrukt dat deelname aan internationale initiatieven en organisaties in overeenstemming moet blijven met de waarden van de EU, de regionale stabiliteit en de doelstellingen van Albanië op het gebied van Europese integratie; benadrukt dat het belangrijk is bij besluiten in verband met internationale verbintenissen voor transparantie te zorgen en passende parlementaire controle uit te oefenen;

52. benadrukt het belang van goede nabuurschapsbetrekkingen en regionale samenwerking als essentiële onderdelen van het uitbreidingsproces en is ingenomen met de actieve deelname van Albanië aan regionale initiatieven; benadrukt de noodzaak van intensievere samenwerking op het gebied van veiligheid in de Westelijke Balkan, waarbij nauwere coördinatie tussen regionale partners moet worden bevorderd om georganiseerde misdaad, cyberdreigingen en hybride uitdagingen te bestrijden; erkent het strategische belang van de Adriatisch-Ionische regio voor de Europese veiligheid en economische stabiliteit; verzoekt Albanië om in coördinatie met de EU en de NAVO zijn capaciteiten voor maritieme veiligheid te versterken, onder meer door de maritieme infrastructuur te versterken, de bewakingssystemen te verbeteren en de inspanningen ter bestrijding van illegale activiteiten zoals mensenhandel op te voeren; moedigt Albanië aan nauwer samen te werken met de EU-kuststaten om de bescherming van kritieke maritieme routes en ecologische duurzaamheid in de regio te waarborgen;

53. waarschuwt dat met initiatieven die buiten het EU-kader worden ontwikkeld, waaronder het “Open Balkan”-initiatief, parallelle structuren kunnen worden gecreëerd die het proces van Berlijn en de gemeenschappelijke regionale markt van de westelijke Balkan kunnen ondermijnen;

EU-steun

54. verwelkomt de financiële en technische bijstand van de EU aan Albanië in het kader van IPA III en de hervormings- en groeifaciliteit, en benadrukt dat ten aanzien van die steun een strikt verband moet

blijven bestaan met concrete hervormingsuitvoering en meetbare resultaten; dringt aan op meer EU-steun voor regionale veiligheidsinitiatieven die de stabiliteit en veerkracht in de hele Westelijke Balkan vergroten; is ingenomen met de bilaterale steunmaatregelen van de Europese Vredesfaciliteit ter ondersteuning van de Albanese strijdkrachten, die het potentieel van Albanië om bij te dragen aan missies en operaties in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de EU vergroten;

55. dringt aan op versterkt toezicht en zinvolle participatie van maatschappelijke organisaties, bedrijfsverenigingen en sociale partners in alle fasen van de hervormings- en groeifaciliteit voor de Westelijke Balkan, met inbegrip van het ontwerp van hervormingsmaatregelen, de uitvoering van projecten en de monitoring van resultaten;

56. verzoekt de EU extra financiële en technische bijstand te verlenen ter ondersteuning van duurzame plattelandsontwikkeling en ter verkleining van de kloof tussen stad en platteland, in overeenstemming met het cohesiebeleid van de EU;

57. uit zijn bezorgdheid over de ernstige onregelmatigheden die het Europees Bureau voor fraudebestrijding heeft vastgesteld bij de uitvoering van het EU-instrument voor pretoetredingssteun voor plattelandsontwikkeling (Ipard II) in Albanië; benadrukt dat het belangrijk is te zorgen voor volledige transparantie, verantwoordingsplicht en doeltreffende controlemechanismen bij het gebruik van financiële bijstand van de EU, teneinde de financiële belangen van de EU te beschermen en het vertrouwen van het publiek te behouden; dringt aan op de onmiddellijke uitvoering van de nodige corrigerende maatregelen;

58. verzoekt de Commissie duidelijke richtsnoeren te blijven verstrekken over hervormingsprioriteiten en te zorgen voor transparant en streng toezicht op de voortgang van de hervormingen; verzoekt de Commissie voorts in alle lidstaten en in Albanië een voorlichtingscampagne op te zetten om de positieve gevolgen van de uitbreiding uit te leggen aan de burgers;

59. moedigt de Commissie samen met de Europese Dienst voor extern optreden aan de veerkracht van Albanië tegen hybride dreigingen op het gebied van cyberbeveiliging, informatiemanipulatie en bescherming van kritieke infrastructuur, verder te helpen vergroten; wijst erop dat de coördinatie moet worden verbeterd en dat desinformatie en hybride dreigingen die als doel hebben de steun van de Albanese bevolking voor toetreding tot de EU te ondermijnen, moeten worden aangepakt door de relevantie van de EU voor de mensen in de Westelijke Balkan op meer strategische wijze te benadrukken;

°

° °

60. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, de voorzitter van de Europese Raad, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de regeringen en parlementen van de lidstaten en de president, de regering en het parlement van de Republiek Albanië.